

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

Warszawa, 29 czerwca 2021 r.

RGD.054.1.2021.DŁ

**Pan
Tomasz Grodzki
Marszałek Senatu RP**

Szanowny Panie Marszałku!

W nawiązaniu do przekazanego mi oświadczenia złożonego przez Pana Senatora Stanisława Gawłowskiego w dniu 10 czerwca 2021 r. wskazanego w piśmie z dnia 15 czerwca 2021 r. o sygn. BPS/043-25-1099/21, uprzejmie przekazuję następujące stanowisko.

Na wstępie wskazać należy, że Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów nie dysponuje żadnymi ustawowymi kompetencjami do określania cen towarów, nie może w związku z tym w żaden sposób ustalić lub narzucić ceny towaru ani na rynku krajowym, ani lokalnym. Ustawowymi zadaniami Prezesa Urzędu wynikającymi z obowiązującego prawa, w szczególności z ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów¹, jest ustalanie, czy w danym wypadku nie dochodzi do stosowania praktyk ograniczających konkurencję, czyli czy uzgodnione działania przedsiębiorców nie zastępują reguł konkurencji.

W ramach swoich kompetencji Prezes Urzędu rejestruje przy tym sygnały w przedmiocie wysokości cen paliw oferowanych w obrocie detalicznym na rynkach regionalnych lub lokalnych. Informacje napływające do Urzędu w tym zakresie są poddawane analizie. W przeszłości Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów prowadził wielokrotnie postępowania w sprawach podobnych do tej, którą poruszył Pan Senator. W wyniku podejmowanych działań, w żadnym wypadku, nie stwierdzono by przedsiębiorcy zawierali niedozwolone prawem porozumienia czy nadużywali pozycji dominującej. U podstaw takich rozstrzygnięć podejmowanych przez Urząd legł przede wszystkim fakt, że w przypadkach tego rodzaju sygnałów brak jest dowodów bezpośrednich potwierdzających naruszenie pozycji dominującej, bądź zawieranie ewentualnej zmowy cenowej (i to mimo istnienia instytucji sygnalisty²). Jak wynika z dotychczasowych doświadczeń Urzędu działania rynkowe przedsiębiorców mają natomiast charakter prawnie dopuszczalnych zachowań paralelnych czyli naśladownictwa cenowego.

¹ Ustawa z dnia z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz.U. z 2021 r. poz. 276).

² <https://konkurencja.uokik.gov.pl/sygnalista/>

Uprzejmie przy tym wskazuję, że nie jest wystarczającym dowodem w sprawie fakt, że ceny określone przez przedsiębiorcę funkcjonującego na wielu rynkach, na niektórych rynkach lokalnych są niższe niż na pozostałych. Takie stanowisko byłoby poprawne jedynie wtedy, gdyby na przedsiębiorcy działającym na różnych terytorialnie, choć identycznych przedmiotowo rynkach, konkurencyjnych i niekonkurencyjnych, ciążył obowiązek stosowania na każdym z nich cen jednolitych. Tymczasem, jak wskazał Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów „*podmiot o pozycji dominującej może w odniesieniu do towaru przynależącego do rynku lokalnego stosować różne ceny na poszczególnych rynkach lokalnych, bez narażenia się na zarzut podziału rynku według kryteriów terytorialnych lub nieuczciwego oddziaływania na kształtowanie się cen*” (wyrok z dnia 12 października 1994 r., sygn. akt XVII Amr 30/94).

Nadto podkreślenia wymaga przy tym okoliczność szczególnych cech rynku dystrybucji paliw, tj.: homogeniczność oferowanego produktu, prawie doskonała transparentność cenowa rynku (z uwagi na prawną konieczność uwidaczniania cen detalicznych), brak przywiązania do marki ze strony konsumentów (o wyborze stacji poza odległością decyduje przede wszystkim cena), czy struktura podmiotowa rynku (oligopol). Na podstawie dotychczasowych doświadczeń Urzędu należy zatem ocenić, że przedsiębiorcy funkcjonujący na rynku krajowym - co do zasady - nie są w szczególności zainteresowani tworzeniem karteli lokalnych, czy nadużywania pozycji dominującej na rynkach lokalnych, bowiem skala spodziewanych korzyści byłaby nieadekwatna do sankcji możliwych do nałożenia w przypadku wykrycia naruszeń prawa, gdyż w takim przypadku kara liczona byłaby od obrotów całej firmy, a nie obrotów uzyskiwanych na peryferyjnych rynkach.

Podsumowując, chciałbym wskazać, że przedkładane Urzędowi sygnały w tym zakresie są analizowane pod kątem dowodów ewentualnych naruszeń prawa antymonopolowego. Informacje tego rodzaju mają jednak charakter zasadniczo incydentalny i ogólny a poza zwykłymi obserwacjami różnic w cenach detalicznych w różnych miejscowościach nie wskazują na istnienie niedozwolonych porozumień, czy nadużycia pozycji dominującej. Tym samym, mając na uwadze wskazane wyżej cechy charakterystyczne lokalnych rynków paliwowych oraz wnioski płynące z orzecznictwa, na tym etapie sprawy przekazany sygnał nie może stanowić samoistnej i wystarczającej przesłanki do podjęcia interwencji przez Prezesa UOKiK. Stanowisko to jednak może się zmienić jeżeli pojawią się przesłanki mogące udowodnić lub uprawdopodobnić naruszenie obowiązującego prawa antymonopolowego.

Z poważaniem,
Z upoważnienia Prezesa Urzędu Ochrony
Konkurencji i Konsumentów
Daniel Mańkowski
Dyrektor
Departamentu Prawnego
/podpisano elektronicznie/